

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

07.03.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

dnevnik.bg

✓ Законопроектът за детето ще бъде внесен в Министерския съвет в края на май

http://www.dnevnik.bg/detski_dnevnik/2012/03/06/1781840_zakonoproektut_za_deteto_shte_bude_vnesen_v/

Законопроектът за детето, който стана обект на разгорещени обществени дебати, ще бъде внесен в Министерския съвет в края на май. Това стана ясно от изказване на Елена Кременлиева, директор "Социално включване" в министерството на труда и социалната политика, по време на дебат по проекта, организиран от Икономическия и социален съвет (ИСС). В дискусиата участваха също представители на Държавната агенция за закрила на детето, депутати, представители на синдикати, неправителствени и работодателски организации.

ИСС представи резолюция по законопроекта, в която изрази подкрепата си за философията, подхода и основните му принципи. В резолюцията си Съветът призова също да се извърши оценка на нужните ресурси за прилагането на закона и при нужда да се потърси реструктуриране на средства от други национални приоритети, като правата на децата бъдат издигнати в статут на ключов приоритет за страната.

Разработването, приемането и прилагането на законодателството по правата на детето да се извършва с прякото участие на самите деца, призовава още текстът на резолюцията. Да се приемат допълнителни данъчни стимули за бизнеса, които да го насърчат да инвестира в образованието, здравето и други дейности по отглеждането и възпитанието на децата, да се въведат надеждни механизми за мониторинг на въздействието от приетите политики, да се създаде орган, който да координира политиките за правата на детето, гласят някои от останалите перпоръки на ИСС.

Няколко родителски организации за пореден път остро нападнаха законопроекта, като отново повториха опасенията си, че той отнема права от родителите в полза на държавата, че не е съобразен с българската народопсихология и борави с неясни формулировки, които създават риск от твърде свободни тълкувания.

"Най-добрият интерес на детето" е фраза, използвана от националсоциалистите по времето на Хитлер, каза Стоян Георгиев от Асоциация "Общество и ценности". Ако този закон бъде приет, Хитлер ще ни дойде на гости, родителите ще пицят, защото децата ще бъдат отвлечени от техните семейства."

От организацията изтъкнаха, че едно приемно семейство получава близо десет пъти по-голяма сума от държавата, отколкото една самотна майка. Към тяхната позиция се присъедини и Виктор Костов от "Свобода за всички", който определи законопроекта като механизъм на тоталитаризма.

Някои противници на проекта реагираха остро на изказването на Елена Кременлиева от МТСП, че авторите на текста няма да отстъпят от принципа за ненасилие, други настояха сексуалното образование да се замени с понятието "полова култура."

Държавата е на гражданите и те ѝ предоставят функции, които сами не могат да изпълнят, каза Васил Велев от Асоциацията на индустриалния капитал. Очевидно има проблем, след като голяма част от присъстващите граждани не желаят да предоставят на държавата функциите по законопроекта, и този проблем трябва да бъде адресиран, заяви той. Очевидно е, че в България имаме проблем с насилието и че хората, които пишат законопроекта нямат зла умисъл, каза още Велев, като напомни, че 38% от европейските граждани имат психични отклонения и изрази предположение, че в България техният дял е още по-висок.

В момента събираме становища по законопроекта, каза Елена Кременлиева от МТСП, като обясни, че сред тях има крайно противоположни позиции. Преди внасянето на документа в Министерския съвет ще бъде представен обновеният му вариант с промени, направени на базата на внесените предложения на различни организации, обясни тя.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Класа](#)

✓ Изпреварихме ЕС по икономически ръст през 2011 г.

http://www.klassa.bg/news/Read/article/197480_%D0%98%D0%B7%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%85%D0%BC%D0%B5+%D0%95%D0%A1+%D0%BF%D0%BE++%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8+%D1%80%D1%8A%D1%81%D1%82+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B7+2011+%D0%B3.

Икономическият ръст в България през 2011 г. изпревари този в ЕС и еврозоната. Според данните на НСИ, публикувани вчера, у нас той е бил 1,7%, а не, както сочеха експресните оценки – 1,6 на сто. Междувременно статистиката на Евростат отчете за всички 27 страни членки – 1,5% растеж и за валутния съюз – 1,4%. За цялата минала година сме произвели стоки и услуги за 75,265 млрд. лева или 53, 513 млрд. долара/ 38,482 млрд. евро. На човек от населението се падат 10 109 лв. или 7187.6 долара/5168.7 евро.

Въпреки на пръв поглед оптимистичните данни крайният ръст е много по-малък от заложения в бюджета. В доклада към фискалния план за миналата година бе записано 3,6%, а в доклада за бюджета за 2012 г. цифрата бе коригирана до 2,8%.

За тази година се очаква икономическият темп да се задържи на ниво 2,9%. Резултатът е по-нисък и от очакванията на ЕК, Световната банка и МВФ, които предвиждаха около 2 на сто растеж у нас.

Според данните на НСИ брутната добавена стойност, реализирана от националната икономика, е 64,830 млрд. лв, което е с 1,8% повече от 2010 година. Индустриалният сектор създава 31,2% от добавената стойност, а секторът на услугите – 63,2%.

Ако се разгледат данните по тримесечия обаче, ясно се вижда забавянето на родната икономика. Ръстът на годишна база през първото тримесечие на 2011 г. бе 3,3%, през второто - 2,2% (ревизия от 2%), а през третото – 1,6%. В края на годината растежът е едва 0,3% на тримесечна база и 1,6 на сто спрямо октомври-декември 2010 г. На този фон окончателните данни на НСИ показаха по-голям растеж през 2010 г. - 0,4% на годишна база вместо 0,2%.

Но краят на миналата година е бил тежък не само за България, а и за цялата европейска икономика. Според статистиката на Евростат през последното тримесечие и в ЕС, и в еврозоната се отчита спад от 0,3% спрямо предходното. Ако и настоящото тримесечие тенденцията се запази, официално Европа ще изпадне в рецесия. През юли-септември цифрите бяха все още положителни – 0,1% ръст за валутния съюз и 0,3% за ЕС.

В края на миналата година на тримесечна база България дори се нарежда сред отличниците по икономическо ускорение. Преди нас са Полша (1,1%), Литва (1,0%), Словакия (0,9%), Латвия (0,8%), докато Португалия, Швеция и Естония регистрират спад съответно с 1,3%, 1,1% и 0,8%. За годината с най-силен растеж е Естония, Литва и Латвия. Словения е с икономически спад, Италия се задържа съвсем малко над нулата.

„Еврозоната в момента преминава през мека рецесия“, потвърди и еврокомисарят по икономическите въпроси Оли Рен, цитиран от „Франс прес“. По думите му икономическите реформи са в ход в много страни от Европейския съюз, въпреки че са тежки за гражданите. Те ще допринесат за изграждането на солидна база за продължителен растеж. Според последните прогнози на ЕК през тази година валутният съюз ще остане в примката на икономическия спад, а всички страни в ЕС ще отбележат нулев икономически растеж. Подобна е прогнозата и на Световната банка и МВФ. Вследствие на лошите икономически данни борсите реагираха негативно и основните индекси на Стария континент се движеха с понижения.

✓ Дянков: Може да намалим ДДС до края на мандата

http://www.klassa.bg/news/Read/article/197467_%D0%94%D1%8F%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2%3A+%D0%9C%D0%BE%D0%B6%D0%B5+%D0%B4%D0%B0+%D0%BD%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%BC+%D0%94%D0%94%D0%A1+%D0%B4%D0%BE+%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%8F+%D0%BD%D0%B0+%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%B0

До края на мандата на правителството ДДС може леко да бъде намален. Това обещание за пореден път бе повторено от вицепремиера и финансов министър Симеон Дянков пред Нова телевизия вчера. Той обясни, в момента седем страни от Европейския съюз имат по-ниска данъчна ставка. На мен ми се иска да сме поне в първата тройка, посочи той. През изминалата година държавата е произвела около 77 млрд. лв., а данъците са около 33 млрд., или 33.4%. Това е най-ниският процент в Европа, отбеляза министърът на финансите.

„ДДС може да бъде намален само ако се преразгледа сериозно разходната част в бюджета. Подобна идея винаги е удачна, когато няма друг начин да бъде стимулирано потреблението и икономиката. Трябва обаче да си даваме сметка, че подобни действия не могат да станат факт без други мерки“, коментира пред „Класа“ Петър Ганев, икономист от Института за пазарна икономика. В момента страната е в ситуация, в която има дефицит и предстои плащане по дълга, и трябва да се мисли в посока как недостигът да намалее и резервите, които изчезнаха през последните 4-5 години, да бъдат натрупани отново, обясни той.

На противоположното мнение за ДДС се оказа икономистът Ганчо Ганчев. Според него идеята за намаление на данъка е невъзможно да се осъществи сега. „Предстоят големи плащания по дълга, страната има дефицит и това означава, че ще трябва да се вземе заем. При това положение намаляването на ДДС, което е основен източник на приходи в хазната, би било много рисковано“, предупреди експертът. По думите му на този етап дори е по-реалистична идеята някои данъци да бъдат вдигнати. Това ще ограничи потреблението, но ако алтернативата е бюджетът да се окаже в състояние на дисбаланс, то скокът на налозите ще е по-малката беда, допълни Ганчев.

В изказването си вчера Симеон Дянков разкритикува лансираната от социалния министър Тотю Младенов допълнителна осигуровка "Достойни старини" и подчерта, че е силно скептичен към подобно предложение. Вицепремиерът потвърди и готовността на управляващите за намаляване лихвите по кредитите на банките и поясни, че в четвъртък предстои последна среща с банковия сектор по въпроса. Трябва да има ясни и прозрачни правила за начина, по който се определят лихвите, и да отпаднат някои такси, събирани от банките, за които въобще не е ясно как се формират.

Относно твърденията на бившия финансов министър Пламен Орешарски, че България е на път да остане без фискален резерв, Дянков заяви, че в момента фискалният резерв е 4.3 млрд. „Вярно е, че резервът беше 8.2 млрд. лв. през юни 2009 г., но също така те ни оставиха 3.5 млрд. лв. неразплатени разходи. Парите ни за черни дни в момента са повече, отколкото те ни оставиха“, посочи Дянков. Той защити идеята финансирането за изплащането на падежа по външния дълг да бъде търсено по различни канали, включително и чрез ДКЦ на вътрешния пазар, еврооблигации и инвестиране на част от парите в Сребърния фонд. Не може тези пари да стоят в сметки в БНБ и всяка година се губи средно около 40 млн. лв. от тях, защото не могат да се инвестират, обясни Дянков. Той се аргументира, че в момента инвестициите в ДКЦ носят около 1% по-голяма доходност, отколкото парите на депозит.

✓ **Председателят на Европейската комисия (ЕК) Жозе Мануел Барозу предупреди: Излизането на Гърция от еврозоната ще доведе до ефекта на доминото**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/197479_%D0%9F%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%81%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8F%D1%82+%D0%BD%D0%B0+%D0%95%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%B8%D1%8F+%28%D0%95%D0%9A%29+%D0%96%D0%BE%D0%B7%D0%B5+%D0%9C%D0%B0%D0%BD%D1%83%D0%B5%D0%BB+%D0%91%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B7%D1%83+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D1%83%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%3A+%D0%98%D0%B7%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D1%82%D0%BE+%D0%BD%D0%B0+%D0%93%D1%8A%D1%80%D1%86%D0%B8%D1%8F+%D0%BE%D1%82+%D0%B5%D0%B2%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D1%82%D0%B0+%D1%89%D0%B5+%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5+%D0%B4%D0%BE+%D0%B5%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%82%D0%B0+%D0%BD%D0%B0+%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%BE

Излизането на Гърция от еврозоната ще бъде както бедствие за гръцкия народ, така и ще доведе до ефекта на доминото. Това посочи председателят на Европейската комисия (ЕК) Жозе Мануел Барозу в интервю за австрийския в. "Ди Пресе". "За гръцкия народ това би било бедствие. Знаем какво се случи с населението на държавите от Южна Америка, когато те фалираха. Освен това за първи път ще бъдем изправени пред фалит с тежки последици в държава - членка на валутния съюз. Това ще предизвика ефект на доминото", казва Барозу, прогнозирайки, че излизането на Гърция от еврозоната няма да намали разходите по спасяването ѝ. "Тогава ще бъдем длъжни да увеличим помощите си за другите страни от еврозоната, ако Гърция излезе от нея", допълни председателят на ЕК. Той обаче е уверен, че Гърция ще преодолее кризата.

Според Института за международни финанси евентуален фалит на Атина ще удари най-силно Испания и Италия и ще ги принуди и те да поискат помощ за справяне с кризата. Това на практика ще отключи ефекта на доминото в еврозоната, пишат експертите в свой доклад от февруари. Изчисленията на института сочат, че неконтролируем фалит на южната ни съседка ще струва 1 трлн. евро на икономиката. Оттам настояват притежателите на облигации да се запишат до крайния срок – четвъртък, за сделката за размяна на облигации, която ще спести на Гърция над 100 милиарда евро и ще стабилизира страната. Ако споразумението не получи подкрепа, Европейската централна банка (ЕЦБ) вероятно ще понесе значителни загуби, се посочва в документа, като се преценява, че притежаваните от ЕЦБ гръцки облигации за 177 милиарда евро са над 200% от нейната капиталова база. Португалия и Ирландия ще имат нужда от още допълнителна помощ отвън, за да се "изолират" от Гърция, като стойността на тази помощ може да достигне 380 милиарда евро за пет години, посочва още институтът. Досега около 12 големи частни държателя на гръцки дълг са потвърдили участието си в замяната. След тях са ING Bank, Intesa San Paolo, BNP Paribas и Commerzbank. Според последна информация повечето германски банки също се очаква да приемат намалението на номиналната стойност на гръцките държавни облигации с 53,3%. Германската финансова система държи общо 15 милиарда евро гръцки облигации. Банката, която има най-голям пакет гръцки държавни облигации – за 8 милиарда евро, FMS Wertmanagement, е готова да приеме реструктурирането на дълга вместо пълното му отписване.

[Вестник Капитал daily](#)

✓ **НСИ коригира данните за икономическия растеж нагоре**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/03/06/1781498_nsi_korigira_dannite_za_ikonomicheskii_rastej_n_agore/

Българската икономика нараства с 0.3% през последното тримесечие на 2011 г., показват предварителните данни на Националния статистически институт (НСИ). Като това е лека ревизия надолу в сравнение с изнесените в средата на февруари експресни оценки. Данните тогава показваха ръст от 0.4 на сто на тримесечна база.

За цялата 2011 г. повишението на brutния вътрешен продукт (БВП) обаче е 1.7% спрямо предходната година, което е малко по-високо спрямо експресните оценки, оповестени през февруари, които сочеха ръст на икономиката за цялата година от 1.6 на сто. Произведеният БВП през миналата година е 75.2 млрд. лева по текущи цени, или 38.5 млрд. евро, или по 5168.7 евро на човек.

Макроикономистът Петър Чобанов обаче прие данните със съмнение и заяви, че това е най-странната статистика, която е виждал. В номинално изражение БВП през четвъртото тримесечие на 2011 г. е 19.4 млрд. лв. или под този за четвъртото на 2010 г., когато беше 20.02 млрд. лв. "Имаме номинален спад от 2.8%, което показва, че икономиката се свива и изведнъж НСИ посочват реален растеж през четвъртото тримесечие от 0.3% на годишна база. Това може да е вярно, само при положение, че в България е имало сериозен спад на цените, но това не се потвърждава нито от данните за потребителските цени, нито от цените на производител. За това НСИ трябва убедително да обяснят с какъв дефлатор са изчислили този икономически растеж", коментира той.

Дефлаторът е много по-различен индекс от потребителските, или от производствените цени, поради което е възможно да има разлика, но при номинален спад от 2.8% е уместно НСИ да бъдат запитани от къде изваждат тази дефлация, каза Георги Ганев, макроикономист от Център за либерални стратегии.

Индустрията увеличава дела си в БВП

Според информацията от НСИ индустриалният сектор увеличава дела си през 2011 г. в общата добавената стойност на икономиката с 1.7 процентни пункта спрямо година по-рано и стига 31.2 на сто. Секторът на услугите създава 63.2% от общата добавена стойност, а аграрният сектор достига 5.6% от добавената стойност.

Общо brutната добавена стойност в икономиката за 2011 г. е 64.83 млрд. лв. Тя се изчислява като разлика между стойността на произведената продукция по цени преди начисляване на данъци и субсидии и производствените разходи, пресметнати по цени на купувач.

Похарченото за индивидуалното потребление е 73.1% от БВП, а инвестициите заемат 23.4% от произведеното от икономиката.

В последния си доклад, който излезе преди две седмици, Европейската комисия твърди, че българската икономика няма да изпадне в рецесия, но очакванията ѝ са за забавяне на растежа през 2012 г., с по-бързо темпо отколкото Брюксел прогнозираше през октомври. Брюксел залага 1.4% увеличение на БВП, а преди 4 месеца очакванията бяха за 2.3%. Като експертите от Еврокомисията, подобно и на нашето правителство, смятат, икономиката ще се движи от вътрешното потребление, нещо което засега не се случва. Доказателство, за което са данните от Евростат от понеделник, които показваха свиване на продажбите на дребно през януари с 0.2% спрямо декември 2011 г. На годишна база спадът е с 2.6%, като това е третият най-голям спад, след този на Португалия (8.7%) и Малта (5.7%).

Освен това евроекспертите изтъкват, че доходите на българските домакинства растат повече от прогнозираната инфлация от 3% и това ще се отрази в увеличаване на покупателната способност.

✓ **Нова заявка за по-нисък ДДС**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2012/03/06/1781885_nova_zaiavka_za_po-nisuk_dds/

Откакто ГЕРБ е на власт, въпросът за намаление или увеличение на ДДС регулярно изскача в медиите. Въпреки разпалените дебати обаче до реални промени досега не се е стигнало. Във вторник финансовият министър Симеон Дянков отново заговори за понижаване на ДДС. Този път той постави и срок, в който трябва да се случи промяната - преди настоящият управленски мандат на ГЕРБ да изтече.

Това означава, че трябва да се вземе конкретно решение в следващите 6 месеца до внасянето на бюджет 2013 за гласуване в парламента.

Бизнесът и независимите икономисти приветстваха идеята за понижаване на данъчната тежест, но всички заявиха, че тя може да увеличи бюджетния дефицит и затова в момента изглежда нереалистична.

Идеята на Дянков

"Аз бих искал да имаме възможност и ще имаме такава възможност до края на мандата да падне малко ДДС. Има седем държави в момента в Европейския съюз, които имат по-нисък ДДС от 20 процента. На мен ми се иска ние да сме поне в тройката", каза финансовият министър пред "Нова телевизия".

Той дори посочи, че понижението може да влезе в сила преди началото на 2013 г., защото добрата практика е това да става изненадващо.

"Не от 1 януари, а примерно от 1 октомври или 1 ноември да се сваля, за да не могат хората да си забавят потреблението, знаейки, че то (понижението - бел. ред.) идва." Според експерти понижаването на ДДС с всеки 1 процентен пункт лишава (при равни други условия) държавата от приблизително 360 млн. лв. приходи.

При 18% ДДС, което е най-спрягана възможност, включително и в предишни изказвания на финансовия министър, постъпленията в бюджета ще намалеят със 720 млн. лв. Освен ако по-ниската ставка не доведе до изсветляване на обороти и по-голямо потребление, което да компенсира загубите.

Някои икономисти обаче вече заявиха, че не вярват мярката да има такъв ефект, което пък означава, че понижението на данъка в момента само ще увеличи бюджетния дефицит. За 2013 г. той е планиран на 800 млн. лв., и то при сегашната ставка.

Затова и при евентуално понижение на косвения данък правителството ще трябва спешно да съкрати разходи за около 700 млн. лв., което според експертите е невъзможно в краткосрочен план. Другият вариант е да се търсят заеми за финансиране на недостига или пък да се разчита на по-бързо възстановяване на икономиката.

За и против

Данък добавена стойност облага всички стоки и услуги, потребявани в страната, затова и промяната му би трябвало да се усети от най-много данъкоплатци. На теория по-ниската ставка ще доведе като ефект и до по-ниска инфлация.

Освен това би могла да стимулира потреблението, а оттам - и икономиката. Въпросът е и дали понижението ще бъде усетено под формата на по-ниски, цени или ще остане в бизнеса под формата на по-голям марж.

"Като фискална стратегия идеята за понижаване на ДДС е добра, но в този момент тя е невъзможна за прилагане. БВП за четвъртото тримесечие на миналата година пада в номинален размер, а това означава и че приходите за държавата ще започнат да падат, защото преразпределителната ѝ роля се измерва точно през ресурса, който правителството изземва от икономиката. При падащи приходи и неизменни или нарастващи разходи дискусията за по-нисък ДДС става излишна, а е възможна и рецесия, която допълнително да свие постъпленията в бюджета", каза Петър Чобанов, експерт в Института за нов икономически напредък.

Според него, макар икономиката да се намира в застои, тя е достигнала равновесна ситуация, към която са се адаптирали както икономическите агенти, така и бюджетът.

Ако се понижат косвени данъци, правителството трябва да мисли за повишаване на преките, защото икономиката няма да се раздвижи само с тази мярка и дефицитът ще остане непроменен.

Десислава Николова от Института за пазарна икономика се усъмни в ефективността от понижаването на ДДС с 2 процентни пункта в момента. "За да се вдигне потреблението, ДДС трябва да падне с 5 до 10 процентни пункта, но това ще срине бюджета. Проблемът с малките стъпки в намалението е, че обикновено търговците задържат тези намаления и много рядко те се отразяват в крайните цени", смята тя.

При предходната заявка на финансовия министър за по-нисък ДДС пък икономисти коментираха, че идеята е добра, но по-голям ефект ще има понижението на осигуровките. Причината е, че те пряко влияят върху инвестициите и заетостта.

✓ Коучингът като начин за повишаване на продуктивността

http://www.capital.bg/biznes/2012/03/06/1781704_kouchingut_kato_nachin_za_povishavane_na/

За автора: Ралица Христова е действащ мениджър и лайф коуч, ръководител на "Варна коучинг". Завършила е международни икономически отношения и корпоративен мениджмънт към Open University London. Работи в сферата на корабния мениджмънт и от 10 години успешно управлява семейния бизнес. Обучава се за лайф и корпоративен коуч към "Нюбъл Манхатън коучинг".

Коучингът е нова и интересна тема и тепърва започва да се изпълва със съдържание за българската аудитория. В основата му стои индивидуално консултиране, което чрез диалог постига ефектите си. Още Сократ през 4 век пр. н.е. се е опитвал да покаже на учениците си колко е важно да мислят и сами да достигат до знанието, вместо да им го предава наготово. Коучингът се формира като подход за личностно и професионално развитие през 70-те години на XX век, а в бизнес мениджмънта се въвежда в началото на 90-те години. Коуч идва от английската дума coach – треньор. Основата му лежи в спортното треньорство, позитивната и организационна психология, в представите за осъзнат живот и възможностите за постоянно и целенасочено развитие на човека.

Индустрията расте

По последни данни коучингът е втората по ръст индустрия в света след информационните технологии. Причините за този бум са много и разнородни. Променящата се среда и борбата в ситуация на несигурни работни места е една от тях. Коучингът е полезен инструмент, който помага преодоляването на този тип проблеми. Може да допринесе и за по-плавен преход от една кариера и тип работа към друга или пък да облекчи стреса от работата.

Коучингът като самооценка

Коучингът е насочен към целите и резултата, коучингът ни учи как да разширим своя потенциал, като поемем отговорност за собствения си живот, собствените си решения и цели и тяхното успешно постигане. Учи ни да мислим самостоятелно и да се свържем с нашите вътрешни естествени ресурси, които са неизчерпаеми.

Той е изключително ефективен метод, който работи с потенциала на индивида или групата. Води до увеличаване на ефективността, самооценката, разкрива талантите и помага в ежедневните ни проблеми. Всъщност за коучинга проблемите са уроци, които носят важни за развитието и растежа ни изводи. Търсят се оптималните решения, с които да се придвижваме в живота. Коучингът не поглежда назад, а се насочва напред, където се намира полето на всички възможности. Коучингът възприема отделния индивид като цялостна и завършена личност, която разполага с всички необходими ресурси, за да изгради един съвършен и смислен живот. Помага на всеки човек да разчупи ограничаващите го вярвания, да разшири погледа и потенциала си и така да постигне най-голямото за него самия съвършенство.

Коучингът и корпорациите

Коучингът намира сериозно приложение и в корпоративния свят, където се изисква максимална лична ефективност и умения за работа в екип. Тайната на успеха на големите корпорации се състои именно в тази дума – коучинг. Използването на такива специалисти в чужбина е вече редовна практика. За пример може да послужи Coca-Cola - Индия, която инвестира в коучинг обучението на 800 свои мениджъри на средно и високо ниво. Това се нарича вътрешен коучинг. Има и външен такъв, или наемането на външен за компанията специалист, който съдейства за повишаването на ефективността на екипите, увеличаването на нивото на печалбата, вземането на важни управленски решения, кариерното развитие, повишаването на удовлетвореността на служителите, което непосредствено води до тяхното по-високо представяне и лоялност към компанията. Какъв тип коучинг ще се избере зависи от управленското решение на топ мениджмънта.

[Вестник Сега](#)

✓ Безработицата вдигна производителността

<http://www.segabg.com/article.php?id=591949>

Българската икономика е пораснала с 1.7% през 2011 г., показват предварителните данни на Националния статистически институт (НСИ), обявени вчера. В същото време броят на заетите продължава да намалява. Резултатите се разминават с оптимистичната прогноза на финансовия министър Симеон Дянков за 3.6% ръст, направена в началото на миналата година и са доста под прогнозите на МВФ и ЕК за ръст съответно от 1.9% и 2.2%.

През 2011 г. брутният вътрешен продукт на страната е 75 265.3 млн. лв. по текущи цени. Преизчислен в евро, БВП е съответно 38 482.6 млн., като на човек се падат 5168.7 евро.

Производителността на труда в България продължава да се увеличава, като през 2011 г. всеки зает е произвел средно с 2.6% повече спрямо същия период на миналата година. За същото време работещите са намалели с 2.3%.

По мнението на финансови анализатори обаче тези данни не са добра новина - по-високата производителност не е резултат от повишеното качество на работната ръка или въвеждането на иновации във фирмите, а е следствие от ръста на безработицата. Фирмите традиционно съкращават по-неефективните служители, като обемът на работа се разпределя между по-малък брой заети, откъдето скача и количеството свършена работа за час.

Данните сочат също, че най-висока е производителността на труда в сектора на услугите, където са над половината (55.8%) от всички работещи. През 2011 г. средната добавена стойност от всеки зает в сектора е била 13.1 лв. на час. Най-ниска е производителността в селското стопанство. Средната добавена стойност на работещите там е едва 2.8 лв. на час. Според информацията от НСИ индустриалният сектор увеличава дела си през 2011 г. в общата добавената стойност на икономиката с 1.7 процентни пункта спрямо година по-рано и стига 31.2 на сто. Секторът на услугите създава 63.2% от общата добавена стойност, а аграрният сектор достига 5.6% от добавената стойност.

РЕЦЕСИЯ

БВП на държавите в еврозоната се понижи с 0.3% през последното тримесечие на 2011 г. спрямо предходното, показват най-новите данни на Евростат. Това е първи отчетен спад през последните 2 години и половина, след като дълговата криза в Европа подкопа доверието на инвеститорите. Все пак за цялата 2011 година еврозоната отбелязва ръст от 1.4%, но и той е по-нисък от прогнозираните 1.5%. Европейските домакинства, ударени от строгите бюджетни икономии на правителствата и растящата безработица, са намалили разходите си с 0.4% през четвъртото тримесечие. За същия период държавните разходи са спаднали с 0.2% в еврозоната. Като "умерена рецесия" определи данните еврокомисарят по икономическите и валутните въпроси Оли Рен.

✓ Дянков зае 30 млн. евро само срещу 4.21% лихва

<http://www.segabg.com/article.php?id=591926>

Министерството на финансите вчера се похвали с пореден рекорд - успя да продаде държавни ценни книжа със 7-годишен срок, за които ще дължи само 4.21% годишна лихва. Новината е добра за българските данъкоплатци, защото бюджетът ще плаща по-малко по заетите пари. В момента унгарската държава например се финансира с подобни облигации срещу 8.15% доходност, в Турция и Испания процентите са съответно 5.09% и 4.27%, а в Полша, единствената страна от ЕС, избягнала рецесията - 3.80 на сто.

Одобрените заявки за покупка на ДЦК на последния търг, състоял се в понеделник, са за 30 млн. евро, търсенето е надвишило 3.5 пъти предлагането, а постигнатата доходност е най-ниската, отбелязвана за този тип ДЦК, твърдят от МФ. Това означава, че доверието към държавата е високо и инвеститорите с охота я финансират дори при по-ниска лихва. Пенсионни фондове са купили 55% от книгата, банките са придобили 25%, застрахователни компании - 19%. От август 2011 г. насам доходността по всички дългови книжа на държавата спада. Окуражен от инвеститорския интерес, министър Дянков смята да продължи с нови емисии ДЦК.

✓ Защо най-много работят европейците в страни пред фалит, а най-малко - холандци и германци

<http://www.segabg.com/article.php?id=591902>

Най-много работят работниците в страните пред фалит - Гърция и Унгария, а най-малко - в Холандия, Германия и Норвегия. Икономиката не се засилва с увеличаването на броя на работните часове, а напротив - в страните с най-голяма производителност хората работят по-малко. До тези изводи водят данните от последното проучване на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) за пазара на труда.

Популярното мнение е, че мързелът може да е двигател към решения за по-ефективно задоволяване на човешките потребности. В същото време по-производителните сред нас по нищо не личи да прекарват по-малко време на работното си място - независимо дали в цех, кантора или пред компютъра вкъщи. Хората, които пък бездействат в кафенето по средата на деня, сме склонни да определим като мързеливи.

Един и същ ли е мързелът,

който стои зад съзнателно неучастие на пазара на труда, и този, който мотивира активното участие в оборота от работни места с цел повече доход срещу по-малко часове труд?

Гледка от центъра на който и да е голям град в България - около 11 без 15 сутринта в кафенето има точно десет мъже, които поне на вид са в работоспособна възраст. Според НСИ не повече от трима от тях са регистрирани като безработни, останалите са или "извън работната сила", или "самонаети". На свободна практика вероятно са 1-2 от тях. Останалите наистина не участват на пазара на труда.

Защо връзката между производителност и мързел не е толкова директна? Едно от обясненията е, че решенията, които касаят производителността на труда, в крайна сметка се взимат не от милиони работници, а от едно малцинство предприемчиви създатели на работни места. Те трябва да насочат инвестиции и да организират работата така, че един човешки час труд да носи повече стойност за крайните клиенти.

На микроикономическо ниво едва ли ще видите хората с относително високо платена работа да прекарват по-малко от 40 часа на седмица на работното си място. Няма значение, че тяхната производителност и доходи значително надвишават средните за страната. Не твърдя, че това е представителна статистика. Моите наблюдения може и да не съвпадат с вашите. Затова нека видим международните сравнения. В по-производителните икономики по-малко ли се работи?

Сред развитите икономики

най-много часове труд на един зает се падат в Корея

- около 2200 часа на година, а най-малко във Великобритания и Германия - по около 1400 часа годишно. В относително свободния пазар на труда в Австралия пък се работи около 1800 часа годишно, колкото в САЩ и колкото е и средното за страните от ОИСР. В международните сравнения трудно ще откриете нещо, което да подкрепя, че в по-производителните икономики се работи по-малко. Има и някои изключения, но трябва все пак да се имат предвид и статистическите недостатъци на такива оценки, както и значителните различия в регулирането на пазара на труда.

В България средният брой часове, които работникът прекарва на работа, е близък до средното за развитите икономики - някъде около 1700 часа средно според данните на ОИСР. В Европа единствената страна със значително повече на един зает е Гърция. Според последните данни на ОИСР там се работи най-много като часове в Европа (2100 часа), но и с относително ниска производителност - подобна на тази в Словакия и с около 40% по-ниска от германската.

Производителността на труда в България според НСИ е няколко пъти под тази в Гърция (ако я измерим по текущи цени, без да взимаме предвид разликата в цените на услугите например).

Приносът на отделния работник към по-бързия ръст на производителността е неговата склонност към придобиване на нови знания и умения, които да му позволят да се интегрира в различни индустрии и работни позиции бързо и лесно. Докато специализираното знание обикновено изисква години подготовка, има редица лични качества и умения ("меки" умения), чието придобиване и усъвършенстване изглежда лесно и бързо, но с решаващо значение за интегрирането на пазара на труда. В момента в България основният макроикономически проблем сякаш не е ниската производителност на тези, които имат работно място, а невъзможността да създадем работни места за хората извън пазара на труда. Според НСИ те са повече от 1 млн. души на възраст между 25 и 64 г.

Тези хора няма да намерят специализирано работно място. Нито има търсене за толкова специалисти, нито те представляват адекватно предлагане на пазара на труда. Те ще влязат на пазара през относително нископроизводителни работни позиции. Но постепенно трябва да придобият умения и навици, които ще ги направят годни за по-голям набор от работни места, в повече фирми и в повече индустрии. Тяхната "конвертируемост" на пазара на труда е важно условие за ръста на производителността им.

След време може би ще ни се струва странно как някой ни е "обслужвал" на колонката с бензин - типичен пример за нископроизводителна заетост (от моя лична гледна точка с нулева производителност, защото не ми спестява време). Но това явно е необходим мост между лентяйството в кафенето и динамичната част на пазара на труда в развиваща се и все още много бедна на капитал икономика като българската.